

Tack

Jag vill tacka Ilpo Mannerkoski och Jyrki Muona för bla uppgifter om de finska fynden samt Milan och Jar-mila Slama för assistens med bla med fotografier. Tack går även till N. Nikitsky och M.L. Danilevsky för hjälp med kontrollbestämningen, liksom till P. Lindskog för hjälp med redigering av manuskriptet samt fotografiska illustrationer.

Litteratur

Bily, S. & Mehl, O. 1989. Longhorn beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna ent. scand. 22:1–203.

Cherepanov, A.S. 1979–85. Usachi Severnoj Asii, Vol. 1–6, Novosibirsk.

Mannerkoski, I. 1993. New records of *Tetropium aquilonium* Plavilstshikov (Coleoptera: Cerambycidae) from Finland. – Ent. fenn. 4, in press.

Plavilstshikov, N. N. 1940. Nasekomye Zhestkokrylye, Zhuki-drovoseki (s. 2). – Fauna SSSR 22: 1–785.

Saalas, U. 1945. *Tetropium aquilonium* Plavilstschikov, ein im Staatsgebiet Finnlands bisher unbekannter Bockkäfer (Col., Cerambycidae) in Enontekiö gefunden. – Ann. ent. fenn. 11: 147–149.

Giftig video om skadeinsekter

Naturhistoriska Riksmuseet har i samarbete med Anticimex gjort en videofilm på 19 minuter om skadeinsekter i museer, hembygdsgårdar och på andra ställen med samlingar av för dessa djur ätbara föremål.

Filmen visar hur det ser ut när skadedjuren får tid på sig att äta och föröka sig. Exempel är hämtade bla från Linnés Hammarby. Denna allmänna inledning känns kanske lång för den insektsintresserade, men är måhända nödvändig för huvudgruppen av tittare – alla som har med natur- och kulturhistoriska föremål att göra.

Därefter kommer ett intressant avsnitt då skadebilden för ett antal av de vanligaste krypen presenteras. Det påpekas att filmen skall vara en introduktion till boken med samma namn, och det kan nog fungera. Det räcker inte med att se filmen, man måste också studera krypen på bild och i text i lugn och ro.

Olika sätt att bekämpa skadeinsekterna tas upp. Det pratas inte bara gifthantering utan ett antal andra metoder, t ex frysning och värmebehandling rekommenderas. Inte minst viktigt är det av-

snitt som behandlar förebyggande åtgärder. Hur många magasinansvariga kan leva upp till de krav som ställs på en skadedjursäker förvaring? Små rum isolerade från varandra, inga öppna fönster utan finmaskiga nät, regelbunden noggrann översyn av alla föremål, låg temperatur, låg luftfuktighet, inga nya föremål instoppade utan att man är säker på att de är fria från skadedjur.

En mängd värdefulla museiföremål förstörs varje år på grund av skadeinsekter i magasinerna. Filmen "Ängrar – finns dom ...?" kan förhoppningsvis medverka till att de som arbetar med samlingar blir mera uppmärksamma på förekomst av skadedjur. Erfarenheten visar att vi aldrig riktigt kan bli kvitt dem, men vi kan hålla deras aktivitet nere på en nivå där skadorna blir minimala om vi är uppmärksamma och vidtar snabba åtgärder.

Videofilmen "Ängrar – finns dom ...?" kan införskaffas från: Shopen, Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 10405 Stockholm. Pris 95 kr.

Göran Andersson